

Γιώργος Πετράκος

Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου

Γενικός Διευθυντής Ινστιτούτου
Τουριστικών Ερευνών & Προβλέψεων

Δείκτες Βιωσιμότητας στον Τουρισμό

Η Βιώσιμη Ανάπτυξη

Η Διακήρυξη του Ρίο ορίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη ως εκείνη την ανάπτυξη που ικανοποιεί τις ανάγκες της παρούσας γενεάς χωρίς να υποθηκεύει ή να περιορίζει την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιούν τις δικές τους ανάγκες.

Η Βιώσιμη Ανάπτυξη

η έννοια της βιώσιμης
ανάπτυξης ενσωματώνει τρεις
συνιστώσες:

- την κοινωνική
- την οικονομική
- την περιβαλλοντική

Οικονομική Συνιστώσα της Βιωσιμότητας

Η οικονομική συνιστώσα αναφέρεται κυρίως στη διασφάλιση της διαρκούς οικονομικής μεγέθυνσης η οποία θεωρείται αναγκαία για τη:

- συνεχή βελτίωση της κοινωνικής ευημερίας
- την αποφυγή των ακραίων ανισορροπιών μεταξύ των οικονομικών τομέων
- την προώθηση οικολογικά αποτελεσματικών προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης και
- την ικανοποίηση των βασικών αναγκών των ατόμων.

Περιβαλλοντική Συνιστώσα της Βιωσιμότητας

Η περιβαλλοντική συνιστώσα αναφέρεται κυρίως στο σεβασμό των ορίων του οικοσυστήματος με σκοπό:

- τη διατήρηση της σταθερής παραγωγικής του βάσης
- τη διασφάλιση της προστασίας και της ποιότητας των φυσικών πόρων *(ατμόσφαιρας, γης, θαλασσών, ακτών, ωκεανών, υδάτινων πόρων)*
- την προστασία της βιοποικιλότητας

Κοινωνική Συνιστώσα της Βιωσιμότητας

Η *κοινωνική* αναφέρεται κυρίως στη διασφάλιση της ισότητας εντός και μεταξύ των γενεών (καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων), στην κοινωνική ένταξη και συνοχή (αντιμετώπιση κάθε μορφής αποκλεισμών), στην πολιτική συμμετοχή, στην κοινωνική κινητικότητα και στο σεβασμό της πολιτισμικής ποικιλομορφίας.

Η Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη

Αφορά στον τουρισμό λαμβάνει πλήρως υπόψη της τις τρέχουσες και μελλοντικές οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις, καλύπτοντας τις ανάγκες των επισκεπτών, της βιομηχανίας, του περιβάλλοντος και των κοινοτήτων υποδοχής.

Άρα, ο βιώσιμος τουρισμός πρέπει:

- Να βελτιστοποιεί τους περιβαλλοντικούς πόρους που χρησιμοποιεί, προστατεύοντας την περιβαλλοντική κληρονομιά και τη βιοποικιλότητα.
- Να σέβεται την κοινωνικο-πολιτιστική αυθεντικότητα του προορισμού φιλοξενίας, να διατηρεί τα τοπικά ήθη και έθιμα και τις παραδοσιακές αξίες και να συμβάλλει στην διαπολιτισμική κατανόηση και ανεκτικότητα.
- Να εξασφαλίζει μακροπρόθεσμα κοινωνικο-οικονομικά οφέλη προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, όπως σταθερή απασχόληση και εισοδήματα για τις τοπικές κοινωνίες των προορισμών υποδοχής, συμβάλλοντας έτσι στην καταπολέμηση της φτώχειας.

Θεσπίστηκε ένα πλαίσιο Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης

που αποτελείται από 17 στόχους, με βάση τους οποίους μπορούν τα κράτη, οι κοινωνίες των πολιτών και ο ιδιωτικός τομέας να καθοδηγούν και να μετρούν τη συμβολή τους στη βιώσιμη ανάπτυξη προς το 2030, ώστε:

- Να εξαλειφθεί η φτώχεια
- Να προστατευτεί ο πλανήτης, και
- Όλοι οι άνθρωποι να απολαμβάνουν Ειρήνη και Ευημερία

The Five “P”:

- **P**eople
- **P**lanet
- **P**rosperity
- **P**eace
- **P**artnership

Οι 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης είναι:

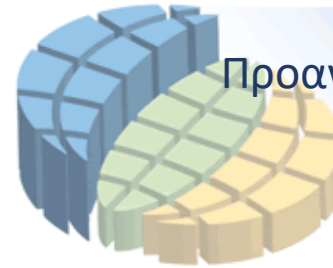

Δείκτες Βιωσιμότητας Τουρισμού

Κι επειδή αν δεν το μετρήσεις δεν μπορείς να το διαχειριστείς, δημιουργήθηκαν ειδικοί δείκτες για τη μέτρηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης που καλύπτουν τις τρεις διαστάσεις της βιωσιμότητας:

Δείκτες Βιωσιμότητας Τουρισμού

Προαγωγή της επιχειρηματικής αριστείας και
διατήρηση υψηλού ηθικού επιπέδου
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Οικονομικοί Δείκτες

- Τζίρος ξενοδοχείου
- Αριθμός εργαζομένων
- Κόστος μισθοδοσίας
- Δαπάνες για προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών
- Εποχικότητα λειτουργίας ξενοδοχείου
- Διανυκτερεύσεις στο ξενοδοχείο
- Δαπάνες για επενδύσεις παγίου κεφαλαίου
- Δαπάνες για επενδύσεις περιβαλλοντικής προστασίας

Δείκτες Βιωσιμότητας Τουρισμού

Συνεργασία με την τοπική κοινωνία και εφαρμογή δράσεων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Κοινωνικοί Δείκτες

- Βαθμός ικανοποίησης τουριστών από τις παρεχόμενες υπηρεσίες
- Ποσοστό επαναλαμβανόμενων τουριστών
- Βαθμός ικανοποίησης του τοπικού πληθυσμού από τη λειτουργία και τις δράσεις του ξενοδοχείου
- Ποσοστό εργαζομένων που προέρχονται από την τοπική κοινωνία
- Ποσοστό εργαζομένων που ήταν άνεργοι και βρήκαν απασχόληση στο ξενοδοχείο
- Προσβασιμότητα του ξενοδοχείου σε ΑμεΑ

Δείκτες Βιωσιμότητας Τουρισμού

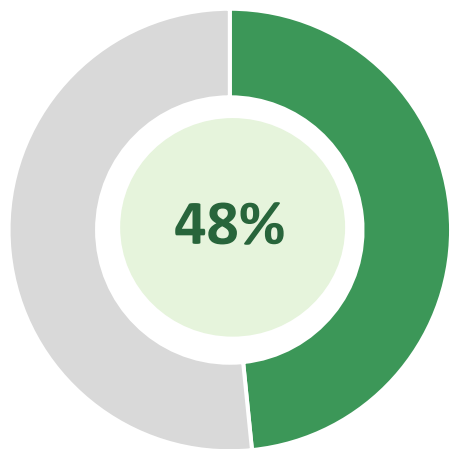
Εφαρμογή πρακτικών για δημιουργία πράσινων κτιρίων και ελαχιστοποίησης των εκπομπών CO2
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Περιβαλλοντικοί Δείκτες

- Ποσοστό χρήσης εναλλακτικών μορφών ενέργειας
- Μέτρηση κατανάλωσης ενέργειας και νερού
- Στόχοι μείωσης κατανάλωσης ενέργειας και νερού
- Επεξεργασία και επαναχρησιμοποίηση “γκρίζων” υδάτων
- Δράσεις ανακύκλωσης στο ξενοδοχείο
- Διαχείριση οργανικών αποβλήτων

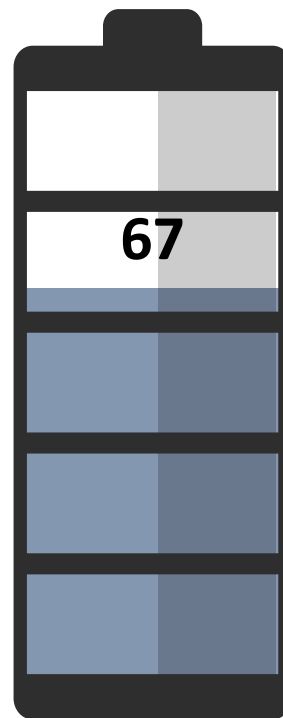
Ενδεικτικές Δράσεις και Πρακτικές που εφαρμόζονται στα Ελληνικά Ξενοδοχεία

Ενεργειακή Κατανάλωση και Στόχοι Μείωσής της

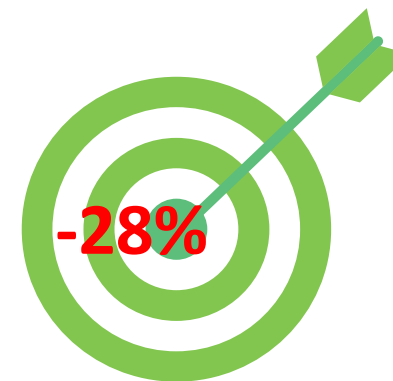

του **συνολικού** ξενοδοχειακού δυναμικού κάνει καταγραφή της κατανάλωσής του

Source: www.itep.gr

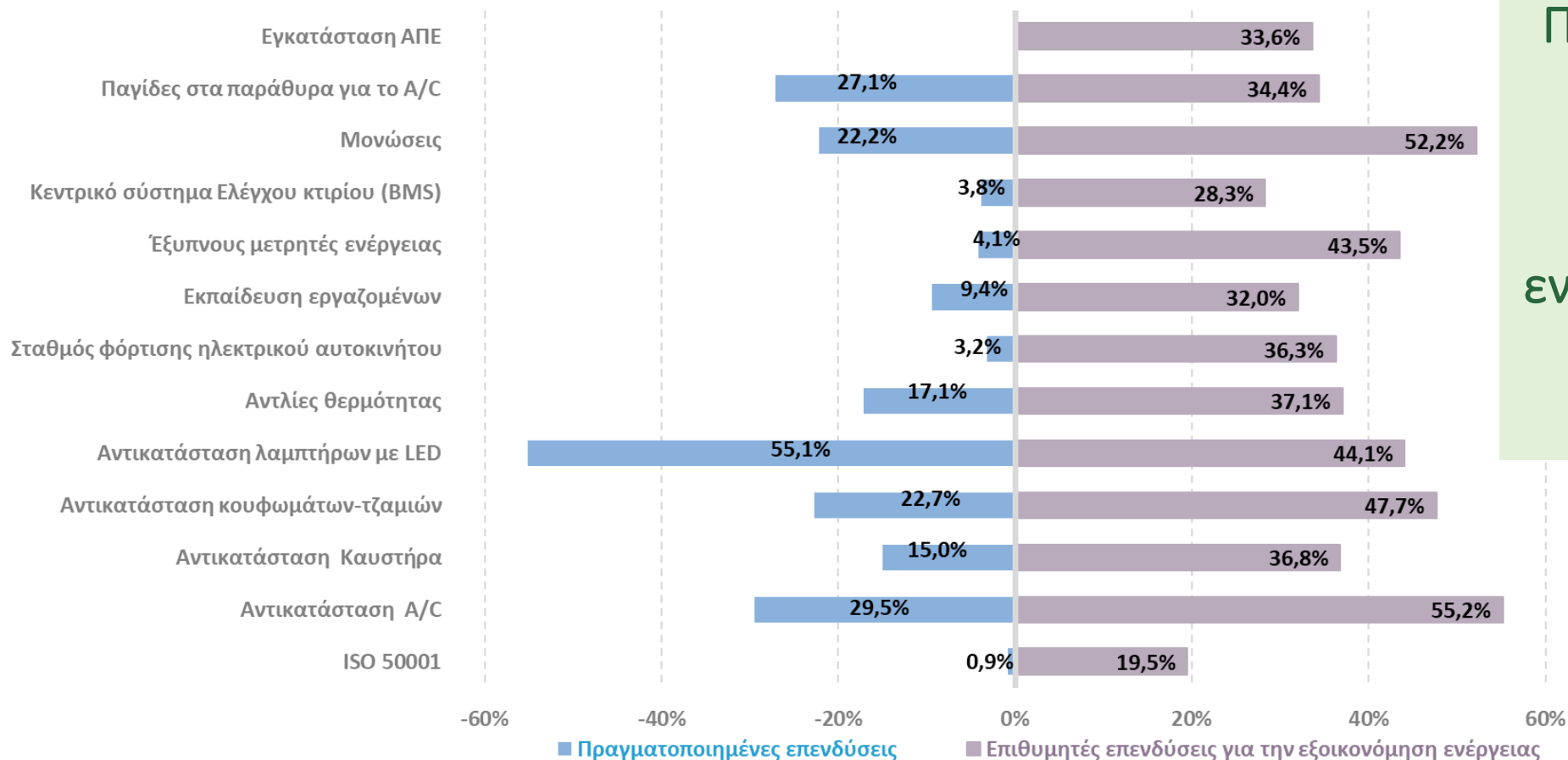

67% του **συνολικού** ξενοδοχειακού δυναμικού θέτει στόχο για μείωση της κατανάλωσης ενέργειας

είναι το μέσο ποσοστό μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης που θέτει ως στόχο η πλειονότητα των ξενοδοχείων της χώρας, ανεξάρτητα από τη λειτουργία τους.

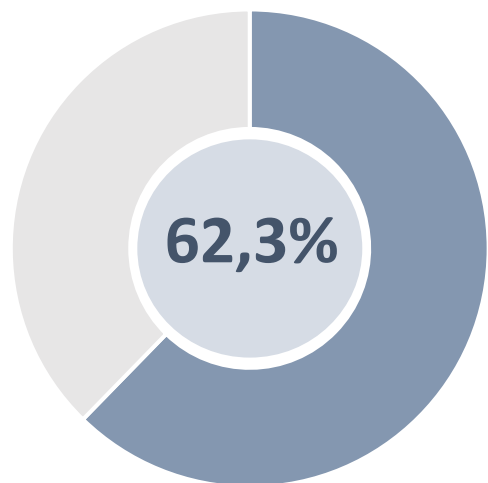
Ενδεικτικές Δράσεις και Πρακτικές που εφαρμόζονται στα Ελληνικά Ξενοδοχεία

Πραγματοποιημένες επενδύσεις σε δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας έναντι νέων επιθυμητών επενδύσεων

Ενδεικτικές Δράσεις και Πρακτικές που εφαρμόζονται στα Ελληνικά Ξενοδοχεία

Επιθυμητές νέες επενδύσεις σε δράσεις εξοικονόμησης νερού

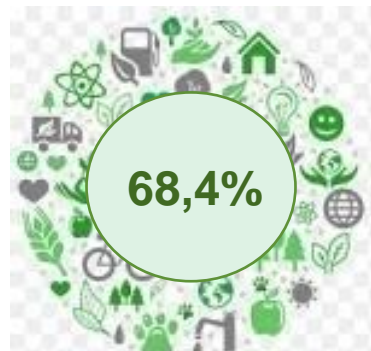

του **συνολικού** ξενοδοχειακού δυναμικού κάνει καταγραφή της κατανάλωσης του νερού

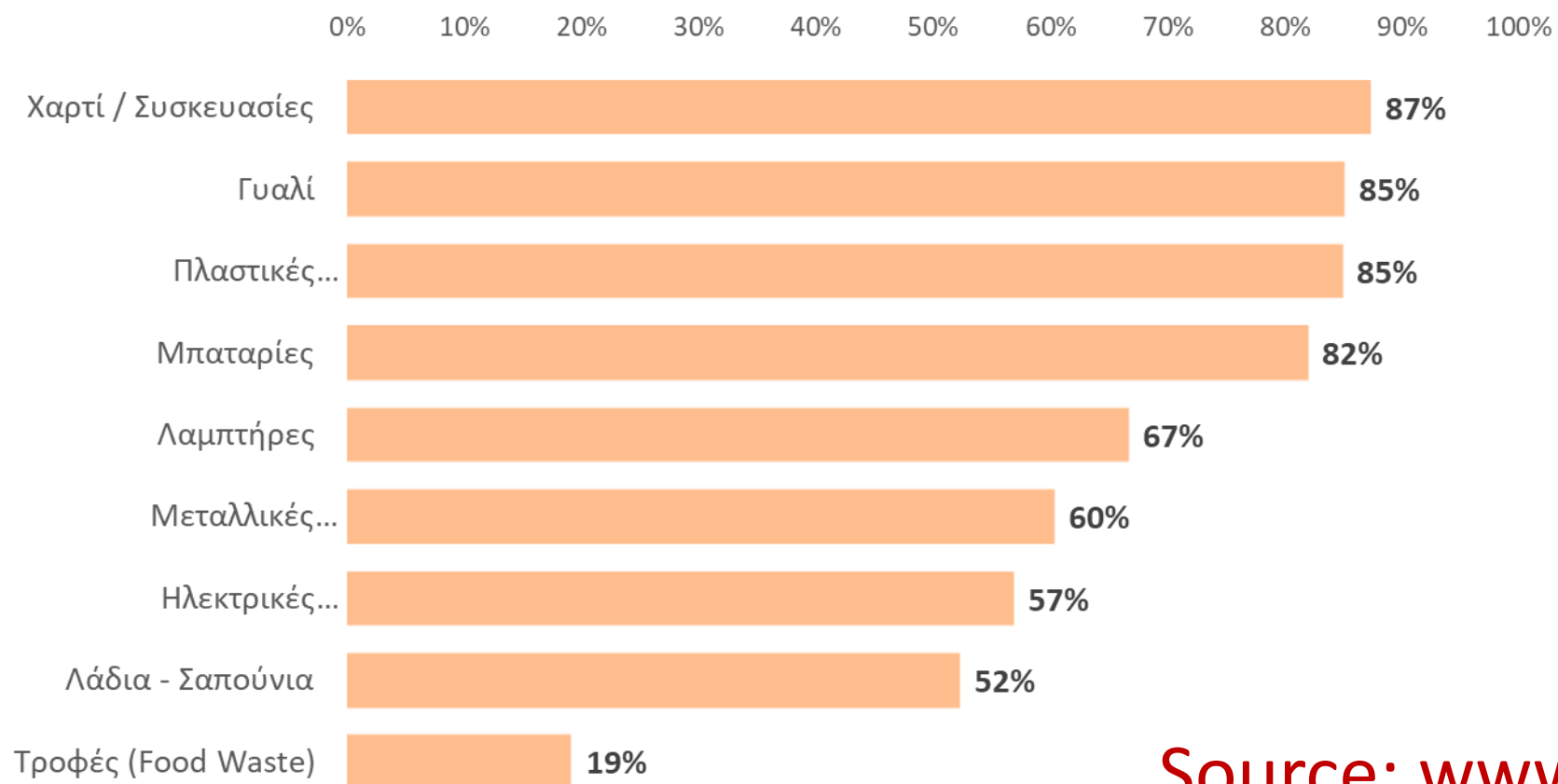
Source: www.itep.gr

Ενδεικτικές Δράσεις και Πρακτικές που εφαρμόζονται στα Ελληνικά Ξενοδοχεία

των ξενοδοχείων ανακυκλώνει

Δημοφιλέστερες δράσεις ανακύκλωσης

Source: www.itep.gr

Ενδεικτικές Δράσεις και Πρακτικές που εφαρμόζονται στα Ελληνικά Ξενοδοχεία

Πλαστικά αντικείμενα μιας χρήσης που χρησιμοποιούνται από τα ξενοδοχεία

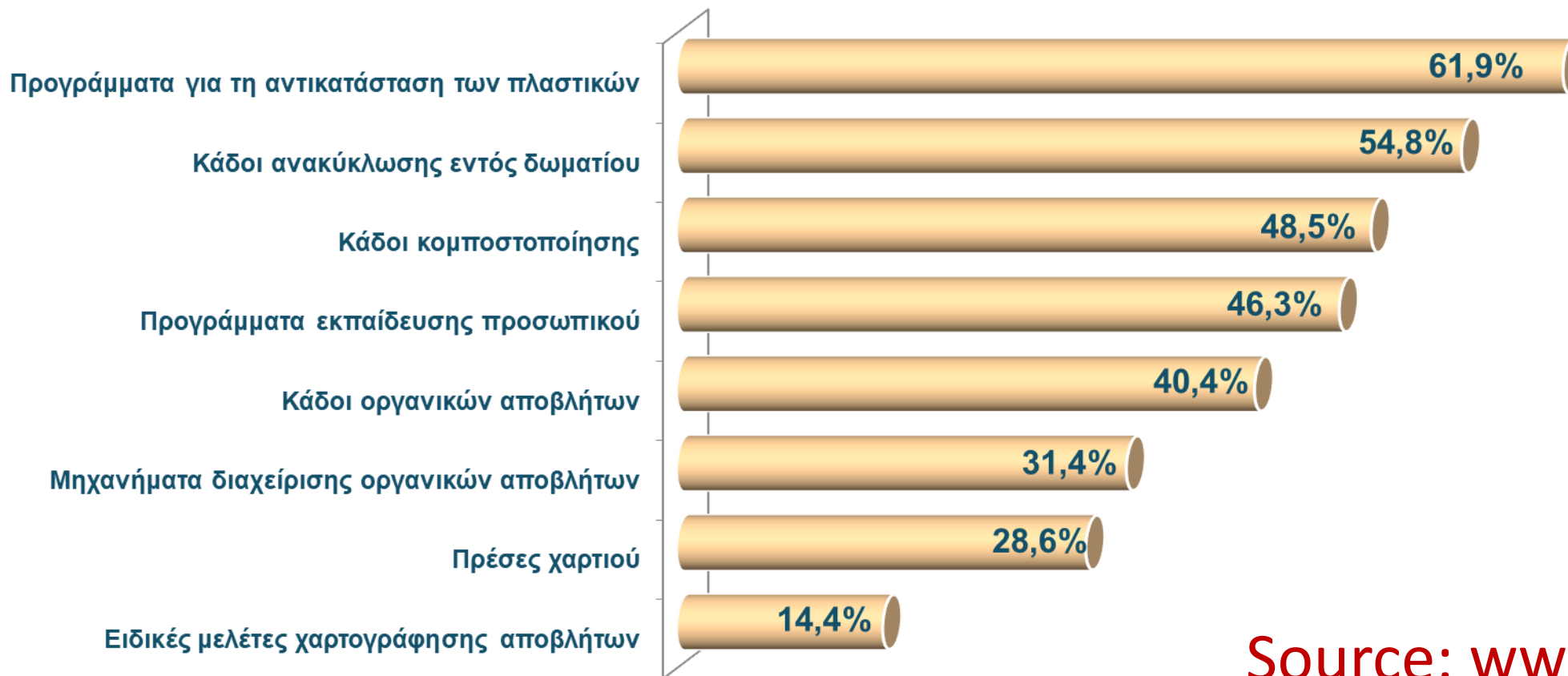

Source: www.itep.gr

Ενδεικτικές Δράσεις και Πρακτικές που εφαρμόζονται στα Ελληνικά Ξενοδοχεία

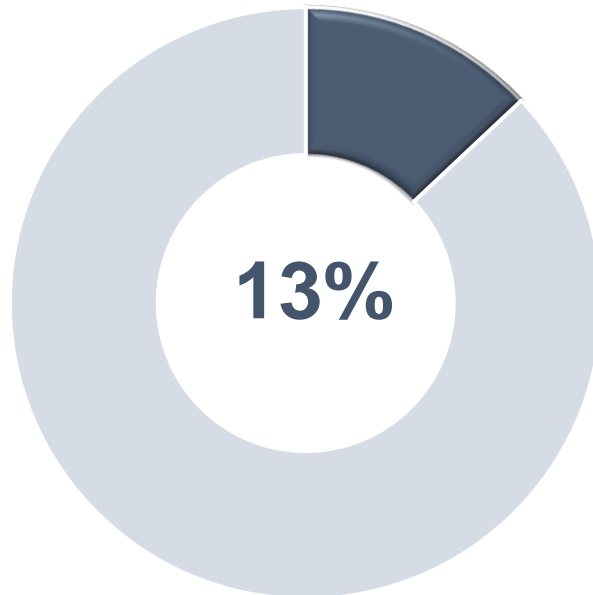
Πρόθεση για επενδύσεις σε εξοπλισμό ανακύκλωσης

Source: www.itep.gr

Ενδεικτικές Δράσεις και Πρακτικές που εφαρμόζονται στα Ελληνικά Ξενοδοχεία

Περιβαλλοντικές Πιστοποιήσεις Ξενοδοχείων

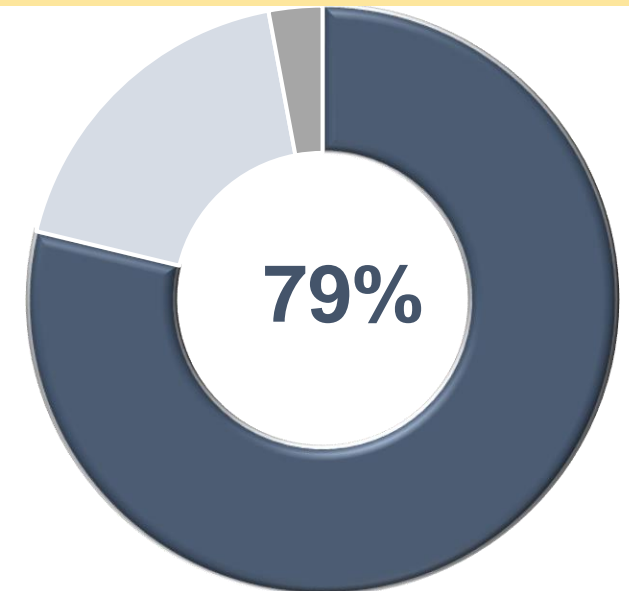

των ξενοδοχείων διαθέτουν κάποια πιστοποίηση σχετικά με Περιβάλλον - Ενέργεια - Αειφορία

Ενδιαφέρον για απόκτηση πιστοποίησης σχετικά με Περιβάλλον - Ενέργεια - Αειφορία (από τα ξενοδοχεία που δεν διαθέτουν πιστοποίηση)

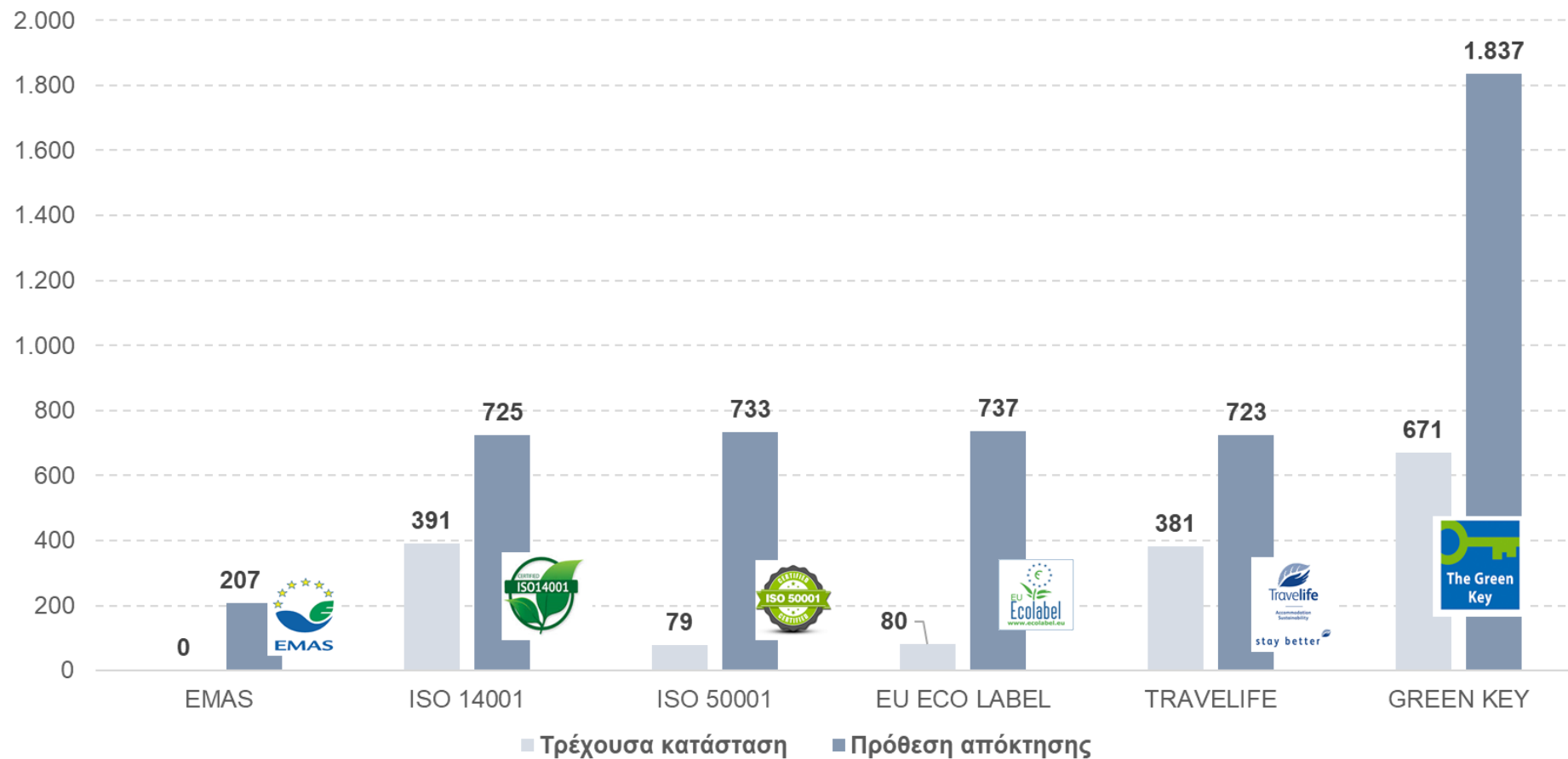

Source: www.itep.gr

Ενδεικτικές Δράσεις και Πρακτικές που εφαρμόζονται στα Ελληνικά Ξενοδοχεία

Αριθμός ξενοδοχείων που διαθέτουν κάποια πιστοποίηση και αριθμός των ξενοδοχείων που θα ήθελαν να αποκτήσουν κάποια πιστοποίηση

Source: www.itep.gr

Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη και Αλλαγή Μοντέλου Παραγωγής

Προϋπόθεση για την
προώθηση της βιώσιμης
τουριστικής ανάπτυξης, της
ευημερίας των κοινωνιών,
της επάρκειας των
παραγωγικών πόρων είναι
απαραίτητο να αλλάξει το
οικονομικό μοντέλο
παραγωγής.

ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΠΟ ΠΕΠΕΡΑΣΜΕΝΕΣ ΠΗΓΕΣ

Μετάβαση από τη Γραμμική Οικονομία στην Κυκλική Οικονομία

Πρέπει να εγκαταλειφθεί το μοντέλο της γραμμικής οικονομίας που χρησιμοποιεί και εξαντλεί τους πλουτοπαραγωγικούς πόρους και αποβάλλει αλόγιστα τα απόβλητα ρυπαίνοντας το περιβάλλον και υποβαθμίζοντας την ποιότητα της ζωής.

Μετάβαση από τη Γραμμική Οικονομία στην Κυκλική Οικονομία

Πρέπει να υιοθετηθεί το μοντέλο της κυκλικής οικονομίας που αποσκοπεί στην εξάλειψη των αποβλήτων και τη συνεχή χρήση των πόρων.

Δημιουργείται έτσι ένα κλειστό σύστημα που ελαχιστοποιεί τις εισροές πόρων και τη δημιουργία αποβλήτων, ρύπανσης και εκπομπών άνθρακα

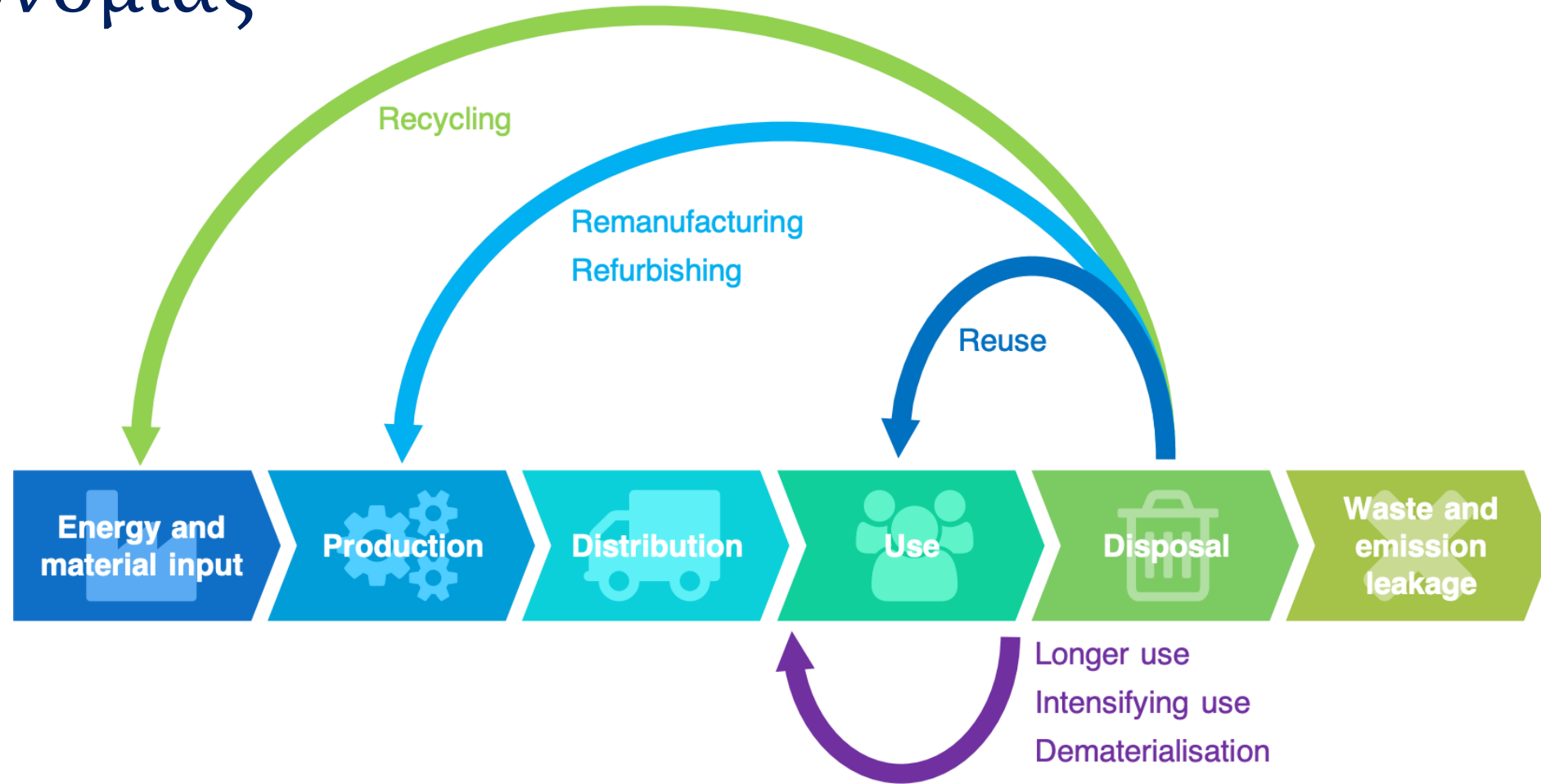
Κυκλική Οικονομία

Η κυκλική ανάπτυξη είναι ένα νέο μοντέλο οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής παραγωγής και κατανάλωσης που στοχεύει στην οικοδόμηση μιας βιώσιμης κοινωνίας, με εξοικονόμηση φυσικών πόρων, αύξηση του κύκλου ζωής τους και ελαχιστοποίηση των παραγόμενων αποβλήτων.

Η κυκλική οικονομία περιγράφεται ως ένα σύστημα συνδυασμού της οικονομικής ανάπτυξης με τη διατήρηση των πόρων σύμφωνα με την «αρχή των 3R» Reduce, Reuse, Recycle.

Συγκριτική παρουσίαση Γραμμικής και Κυκλικής Οικονομίας

Ευχαριστώ
για την
προσοχή σας

